

Csatornák

Pécs történeti belvárosának 19. század végi vízvezeték hálózatáról részletes korabeli térkép áll rendelkezésünkre. A felügyelet során több ehhez a rendszerhez tartozó csatornaszakasz, valamint egy elosztómedence is előkerült (2013/2., 42., 43., 57. valamint a 40. objektum).

A dzsámitól DK-re végzett közműbekötés során egy kőből épített csatorna részlete is napvilágot látott, amely építésmódja alapján biztos, hogy újkornál korábbi. Vízvezető csatorna (55. objektum): iránya ÉK–DNy, szabálytalan alakú, lapos terméskő darabokból építették 1 m széles, a vízvezető vályú 0,39 m széles és mély. A vályúban kemény agyagos, homokos, finoman izapolódott betöltés volt megfigyelhető. Csatornához tartozó fedőlap nem került elő. A csatorna felett laza kavicsos-köves anyag volt megfigyelhető. Átvágja a döngölt kavicsos szintet, oldalának felső széle 0,1 m-rel van magasabban a római járószintnél. Helyzete és építéstechnikája alapján középkori vagy hódoltság kori.

Munkatárs: Varga Máté.

A Széchenyi téren, a Belvárosi templom felújításához kapcsolódóan, a templomtól DK-re a templom csapadék- és szennyvizét elvezető közművek árkanak kiásására 2014. szeptember 15–22. napok között került sor. A gépi földmunka régészeti felügyelet mellett történt.

Az árok ÉNy–DK irányú. A közműveket a tér K-i szélén meglévő aknába vezetik bele. A kiásott árok 2 m széles és 11 méter hosszúságú volt. A kiásott árokban épített emlékek kerültek elő:

Járószint (56. objektum): Külső járószint döngölt kavicsból. A természetes talajszintre építették rá, néhány cm vastag. Felszínén vékony, szürke, faszenes föld volt megfigyelhető. Átvágja egy kőből épített középkori és egy téglából épített újkori vízvezető csatorna (55., ill. 57. objektum). Szélei nem kerültek elő. Helyzete alapján római korinak tartható, így a késő római temető területére, annak K-i szélére eső út része lehet. Bolygatott.

Vízvezető csatorna (55. objektum): iránya ÉK–DNy, szabálytalan alakú, lapos terméskő darabokból építették 1 m széles, a vízvezető vályú 0,39 m széles és mély. A vályúban kemény agyagos, homokos, finoman izapolódott betöltés volt megfigyelhető. Csatornához tartozó fedőlap nem került elő. A csatorna felett laza kavicsos-köves anyag volt megfigyelhető. Átvágja a döngölt kavicsos szintet, oldalának felső széle 0,1 m-el van magasabban a római járószintnél. Helyzete és építéstechnikája alapján középkori vagy hódoltság kori.

Vízvezető csatorna (57. objektum): Téglából épített. Vízszintes helyzetű téglagyagon, nyeregtető szerűen összeillesztett téglák voltak megfigyelhetők. A vízcső az utóbbi alatt feküdt a téglagyagon. Az újkori ivóvízvezeték-rendszer részlete.

Kőfal (58. objektum): Szabálytalan terméskő darabokból épült, a habarcsa sárgás, eléggé homokos. Alapozás, amely bolygatott, falhoz tartozó járószint nem került elő. Egy épület (vagy helyiség) Ny-i fala, amelyhez K-i irányban keresztfal csatlakozik. A Ny-i fal iránya ÉÉNy–DDK, Ny-i szélét egy betoncső bolygatta. A megmaradt falvastagság 0,85 m, 3 m hosszú szakasza került feltárássra. A keresztirányú falrész 0,60 m vastag. D-i oldalához utólag hozzátoldottak egy másik falszakaszt, a kettő együtt 1,50 m vastag. Ennek K-i folytatását két közműakna létesítésekor elrombolták. (Ezekbe kötik bele a csapadék-, ill. szennyvizet.)

Az előkerült objektumok dokumentálás után vissza lettek temetve (geotextil, homok). A két közművezeték az előkerült objektumok felett lett elvezetve, roncsolás nem történt.

TÓTH ZSOLT

262. Pécs, Teréz u. 11-13–Jókai u. 11-15.

(KÖH 24599)

(Baranya megye) Ró, Kö, Tő

A belváros területének Ny-i részén 2013–2014-ben az alábbi régészeti munkák zajlottak.

A Jókai utca 17–19. és Teréz utca 9., egy helyrajzi szám alá összevont telkeken mélygarázs és lakópark építését megelőző régészeti feltárás folyt 2013–2014. évben. Az összesen 8 hónapos kutatómunka (2013. január 21. és május.15., továbbá 2014. március 20. és július 28 között) során 920 m² került feltárássra. *(Az illusztrációkat lásd a 133. oldalon!)*

A terület a fallal körbekerített késő római település ÉK-i negyedében terül el, a középkori városnak pedig a középső D-i részén fekszik. A feltárási terület Ny-i szomszédságában, a Jókai utca 11–13. sz. alatt, korábban római kori fürdőkomplexum és egy palotaszerű épület került elő,⁶² a kutatási területtől D-re. A Citrom utca területén pedig római kori lakóépület maradványa látott napvilágot. A telek DNy-i részén a D-i telekhatárt a középkori Szent Benedek templom É-i fala alkotja.⁶³ A területen korábban újkori épületek és azokhoz tartozó udvarok helyezkedtek el. Az épületek a régészeti kutatás megkezdése előtt elbontásra kerültek. A feltárási területen 2012-ben talajmechanikai vizsgálat történt régészeti felügyelet mellett.

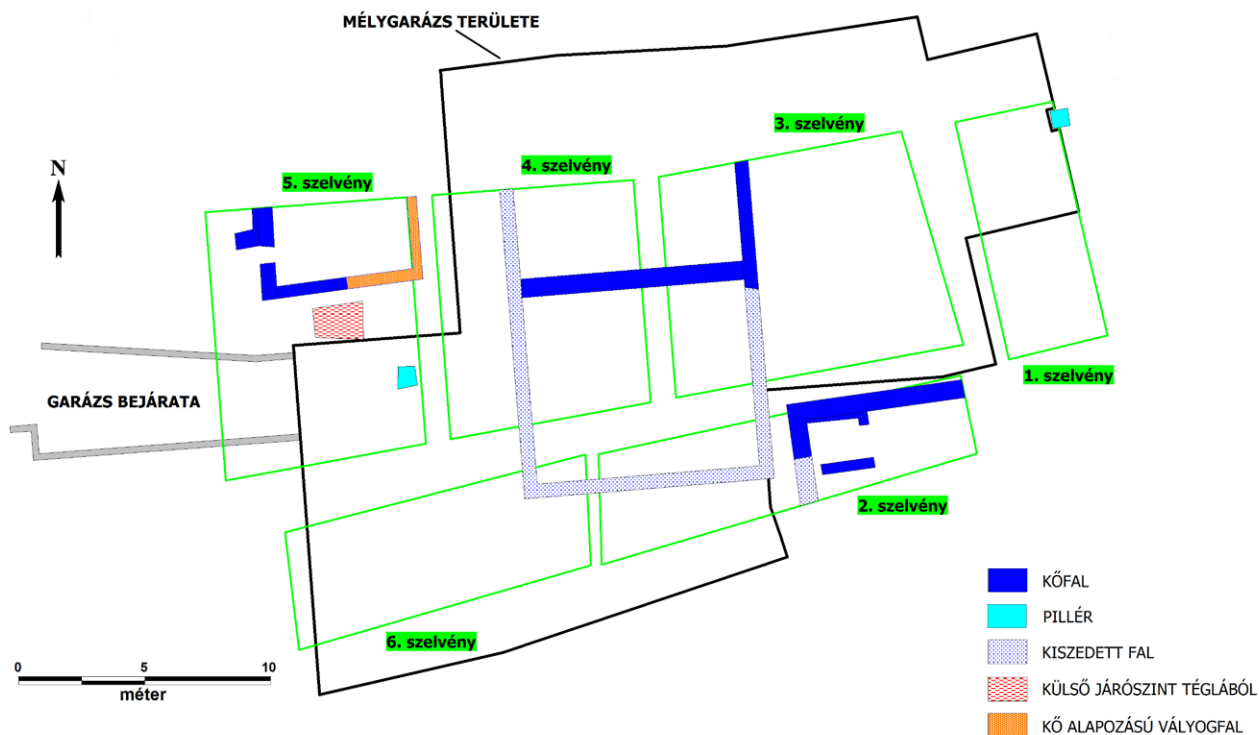
Rétegrend: A római korból három építési szint volt megfigyelhető: A legalsó, a kora római, amely a természetes talajszinttel egyezik. A második építési szint a markomann-kvád háborúk utáni planirréteg szintjén jelentkezett. Efölött agyagos-faszenes pusztlásréteg volt megfigyelhető, ennek a felszínén jelentkezett a harmadik építési szint. Ezen ásatási terület K-i felében egy újabb, faszenes pusztlásréteg volt megfigyelhető. A római kor után természetes módon töltődött a terület. Ennek anyaga sötét-szürke – fekete humuszos föld. Épített középkori szint nem került elő, a szürke réteg felső szintjével egyezhetett meg. E fölött erősen törmelékeny újkori és modern eredetű feltöltés volt megfigyelhető.

Kronológia: A terület a kora római időszaktól lakott. A kora római időszakhoz gerenda alapárkok, árkok, cölöpök gödrei mellett három kút köthető, amelyeket a Kr. u. 2. század második felében már szemetesgödörnek használtak. A markomann-kvád háborúkban a település elpusztult, a háború maradványainak az eredménye az átlagosan 15–20 cm vastag planirréteg. A feltárással a Jókai utca és Irgalmasok útja közötti területről nem volt adat a kora római megtelepedésre, csak ettől Ny-ra és K-re. A feltárási eredményei alapján egy nagy kiterjedésű kora római településsel lehet számolni Pécs belvárosának a területén.

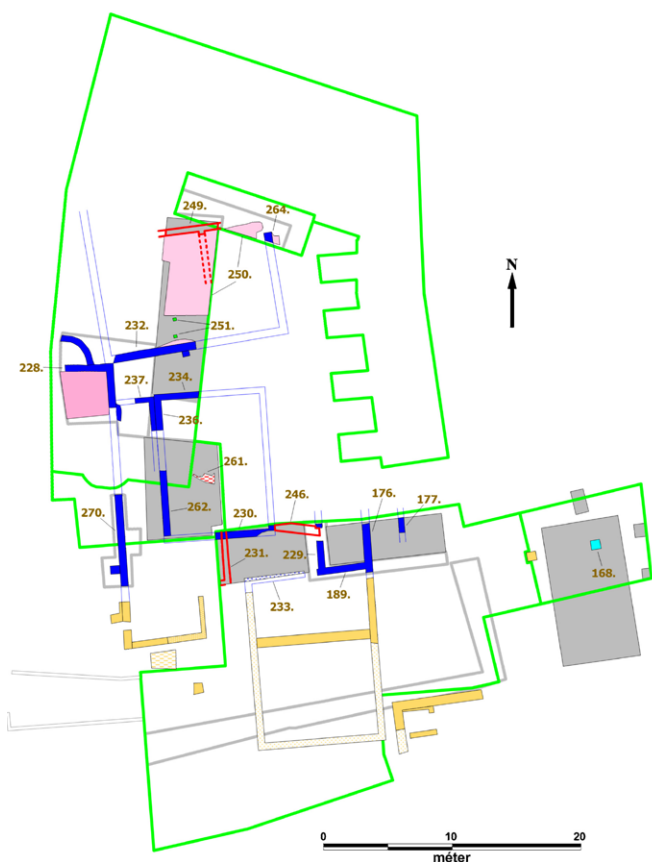
A Severus-korhoz a terület D-i részén előkerült épület köthető. Az épület a korábban Kárpáti Gábor által a Citrom utcában megtalált nagyobb épület ÉNy-i sarka lehetett. Az É-i falban ismertté vált a bejárati küszöb helye. Megfigyelhető, hogy az ajtónyílást

62 Lásd Gábor Olivér megelőző feltárása 2003-ban szintén ezen a lelőhelyen.

63 Lásd Kárpáti Gábor feltárása 1983-ban, a Pécs, Citrom u. 16. KÖH 24593 elnevezésű és azonosítószámú lelőhelyen.

Pécs, Belváros nyugati része. A Jókai utca 17–19. és Teréz utca 9. sz. alatt
2013-ban végzett kutatások összesített felszínrajza

Pécs, Belváros nyugati része.
A Jókai utca 17–19. és Teréz utca 9. sz. alatt
2014-ben végzett kutatások összesített felszínrajza

egy idő után falazással leszűkítették. Az épület sarkában utólagosan egy kis méretű helyiséget alakítottak ki, amelynek száraz kőalapozása vált ismertté. Az épület falzatát a római kor folyamán alapozásig visszabontották, részben ki is szedték.

A mélygarázs középső részén egy nagy méretű, többhelyiséges, több periódusú épület maradványai láttak napvilágot. Az épület falainak és alapozásának nagy részét teljesen elbontották, ill. kiszedték, alapozásmaradványok és felmenő falrészek az épület ÉK-i részén maradtak meg. Első periódusa a Kr. u. 3. század második felére (260 és a Kr. u. 3. század vége közti időszak) tehető. Az épület megmaradt részein agyagba kötött kőalapozás volt megfigyelhető ebből a periódusból, ill. az alapozó árok alján helyenként az agyag.

A Kr. u. 4. század elején egy új, tervezett struktúrájú települést építettek fel a korábbi helyén. A Kr. u. 3. századi épület helyén, a korábbi épület alapozását felhasználva egy újat emeltek. Az új épületnek van külön alapozása is a korábbi fölött. A Kr. u. 4. századi falzat részben lelóg a korábbi alapozásról. A felmenő falrész felszíne vízszintes, egyenletes, azon agyagfoltok voltak megfigyelhetők. Ez alapján kőalapozású vályogfállal vagy faszerkezettel megerősített vályogfállal lehet számolni. Az épület puszta rétegében számos festett vakolatdarab került elő. Az épületnek két helyisége esett a kutatási területre: A D-i helyiség 12,80×8,85 m belméretű, ehhez É-ről a K-i oldalon egy kisebb helyiség kapcsolódik, amelyből 3,45 m hosszú szakasz volt kutatható, szélessége 3,05 m. A D-i helyiséget a későbbiekben egy K–Ny irányú fallal kettéosztották. Ennek a kövekből és tégladarabokból álló száraz alapozása maradt meg.

Pécs, Belváros nyugati része. A Zrínyi Miklós utca 15. sz. alatt
2014-ben végzett kutatás áttekintő rajza

A tervezett mélygarázs Ny-i szélén és annak folytatásában a Teréz utcai telekrész Ny-i részén, az előbbi épülettől Ny-ra 9 m távolságban egy nagy méretű épülethelyiség K-i fala vált ismertté 22,20 m hosszban, több szakaszban. A helyiséget É-on apszis zárta. A helyiségnek mintegy fele esett az ásatási területre, a Jókai utca 13. sz. telken volt a folytatása, azaz a helyiség az ott talált palotaszerű épülethez tartozhat. Erősen bolygatott az újkori-modern építkezések miatt. Az épület K-i oldalához kisebb fűtő-csatorna-nyílásokkal ellátott helyiség kapcsolódik. Az épület a Kr. u. 4. század első periódusához tartozik.

A következő periódusban a fűtőcsatornás helyiség K-i széléhez egy 10,60×7,60 belméretű helyiséget toldottak, amely K-i irányban lezárta a fűtőcsatornákat. A területen kis felületen homokágyon téglaburkolat volt megfigyelhető. A tér valószínűleg egy udvarral azonosítható. Ettől É-ra, az apszisos épülethelyiség ÉK-i sarkához hozzáillesztve egy újabb nagy méretű épülethelyiség vált ismertté. Kiterjedése K–Ny irányban 13,20 m, É–D irányban legalább 7,40 m. A helyiség járószintje terrazzó, amely alatt téglából épített fűtőcsatornák voltak. Az épületrész erősen bolygatott: hódoltság kori gödrök és az elbontott lakóépület pincéje erősen bolygatta és részben megsemmisítette.

A Kr. u. 4. század harmadik periódusban az apszisos helyiség már nem funkcionált tovább, a helyiség D-i része biztosan megszűnik. Az egykori belső tér helyén egy *praefurniumot* alakítottak ki, a falat áttörték, innen fűtötték a fal K-i oldalához hozzátoldott új épületet. Ez egy kőalapozású, vályogfalú épület volt, a K-i falon talált maradványok alapján. A helyiség padlószintje alatt T-alakú fűtőcsatorna volt. Az új helyiség D-i oldala előtt részleteiben a külső burkolat téglái is megmaradtak.

A mélygarázs K-i részén, a megtalált épületektől K-re két kőalapozású téglapillér vált ismertté egymástól 4,30 m távolságban. Környezetükben vastag törmelék réteg jelentkezett, a hozzájuk tartozó épület azoktól ÉNy-ra keresendő.

A mélygaráztól és a Teréz utcai épületrésztől különállóan a telek Jókai utcai frontjánál a 30 m²-es szelvényben folyt kutatás a tervezett csapadék puffer-tározó területén, a középkori Szent Benedek templom É-i fala előtt. A szelvényben is megfogható volt a markomann háborúk utáni planirozásréteg. Erre ráásva kőfalak jelentkeztek, amelyek egymáshoz viszonyított helyzetük alapján 4 építési periódust képeznek. A kis felületen csak a relatív kronológiájuk volt meghatározható.

A középkor időszakában a templomtól É-ra eső terület temetőként funkcionált, a római kori falakra ráásva középkori sírok kerültek elő. A temető kiterjedt K-i irányban a tervezett mélygarázs DNy-i részére is. A hódoltság korban megszűnik a temető használata, a korábbi objektumokat ebből az időszakból származó gödrök bolygatták.

Előkerült néhány kiemelkedő tárgyi lelet is a feltárás alatt. Római kor: ifjúportrés hagymafejes fibula, fogadalmi olomtábla, mintegy 400 darabos éremlelet; hódoltság kor: feliratos edény töredéke.

A régészeti feltárás után az előkerült épített emlékeket vizszozatemetettük. A mélygarázs az emlékek figyelembevételével áttervezésre került.

A Zrínyi Miklós utca 15. (Hrsz.: 18597) területén a Szerb Ortodox Egyházi Központ és Egyházművészeti Gyűjtemény udvarán kápolna épül, amelynek alapozási munkálatai régészeti felügyelet mellett folytak. *(Az illusztrációkat lásd fent és a 135. oldalon!)*

A terület a késő római település feltételezhető ÉNy-i szélére esik, közvetlenül a feltételezhető É-i városfáltól D-re. Középkori viszonylatban a város DNy-i negyedében helyezkedik el. Egy 1770-es évre keltezett Pécs térképen a mai Zrínyi utca Alsó Ferenczrend utca néven szerepel. A térképen a mai Zrínyi M. utca 15. a 418. telekszámom van nyilvántartva. A középkor folyamán kert vagy udvar lehetett a kápolna helyén. Az utca-

fronton álló főépület mögött az újkor folyamán melléképületeket emeltek. Ezeket elbontották a munkakezdsre, a felszínben látszottak a falak vonalai.

Az építendő kápolna hosszháza K–Ny tájolású, amelyet a K-i végén apszis, a Ny-i végén pedig torony zár. Az épület kis méretű, kiterjedése mindössze 16,40×6,30 m. Az épületet sávalapozással építették, amely a gyakorlatban két, 2 m széles árkot jelent, amelyeket keresztirányban is alaptestek kötnek össze. Az alapozás alá statikai okok miatt kőzúzalékból álló ágyazat került.

A felügyelet során csak a bolygatás szintjéig, azaz a kőzúzalékos réteg aljáig, végezhetünk megfigyeléseket. Az elért szint nagyjából a római kori pusztulásréteg szintje. A telek Ny-i részén még ez sem jelentkezett, amely a terepszint Ny-i irányú eséséből adódik. Az építkezés szintje alatt mindössze egy kicsi, 3,30×1,70 m nagyságú területen (1. szonda) tudunk az altalajig kutatni (a kivitelezővel és a Hivatallal történt előzetes egyeztetés alapján).

A felügyelet során összesen öt régészeti korú objektumot számoztunk be.

A kiasott árkokból római kori, középkori, hódoltság kori és újkori leletek egyaránt előkerültek. A leletek közül egy római kori bronztál emelhető ki.

Objektumok

1. objektum: Római kori épület fala. K–Ny irányú, 1,70 m hosszú szakasza volt kutatható, 0,45–0,50 m vastag. Az alapozás egyetlen, habarcsba kötött kőszora maradt meg. D-i széle mellett terrazzo padló jelentkezett (4. objektum), amely a fal oldalára is ráfordult, azaz a kettő összetartozik. A fal egy épület É-i fala. A faltól 1 m távolságban É-ra, azzal megközelítőleg

párhuzamosan egy vízvezető csatorna (3. objektum) haladt. Az 1. szonda Ny-i metszetében látható sárgásbarna agyagos és téglatörmelékes anyag jelentkezett, amely az épület pusztulásrétege. A fal alatt járósintként azonosítható habarcsos réteg volt megfigyelhető, amely ez alapján korábbi a falnál.

2. objektum: Középkori gödör. Feltáratlan. Csak a gödör Ny-i széle volt 0,40×1,20 m nagyságú területen megfogható. Nagyobb része kutatatlan területre esett. Széle ívesen fordul. Eredeti funkciója nem volt meghatározható, másodlagosan szemetesgödör lett.

3. objektum: Római kori vízvezető csatorna. K–Ny irányú, 0,75 m hosszú szakasz volt kutatható az 1. szonda területén. Az egész csatorna 0,50 m széles, a vízvezető árok 0,20 m széles. Felszínét terrazzo fedi, fölül vízszintes helyzetben ráhelyezett téglákkal zárták le. Ezek eltörve, a csatornába beleesve kerültek elő. A csatorna sötétszürke humuszos földdel töltődött fel. Megközelítőleg párhuzamos a talált római épületfállal (1. objektum). Felette egy planírréteg terül el, amelynek a felszínén terül el az épülethez tartozó járósint. Így az épületnél korábban építették, de az épület működésének idején is funkcionált valószínűleg.

4. objektum: Római kori terrazzo padló, egy épülethelyiség járósintje. 1,25×1,70 m nagyságú területen volt kutatható. Rongcsolta egy újkori fal alapozása. A padlót legalább egyszer megújították. Összetartozik a kőfállal (1. objektum), ráfordul annak a falára.

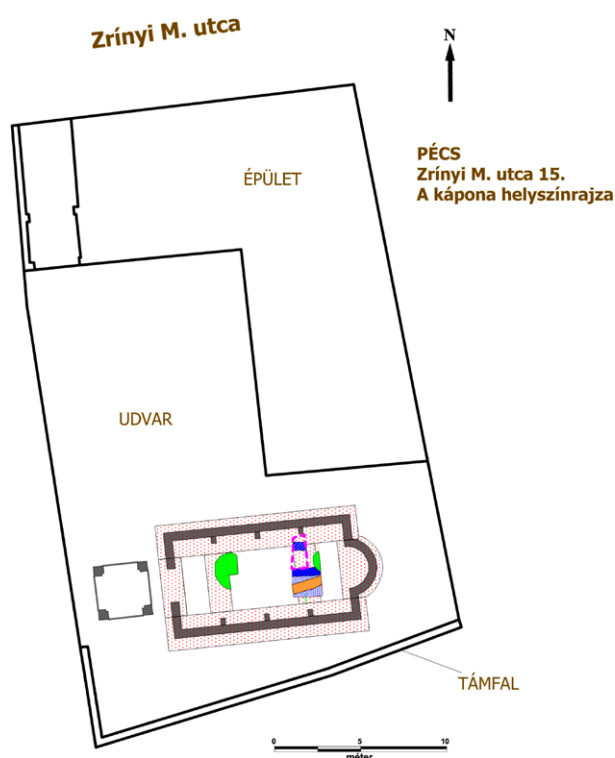
5. objektum: Középkori gödör. Feltáratlan. 2,15×1,35 m nagyságú területen jelentkezett. Átmérője 2,20 m körüli lehetett. Mintegy fele kutatatlan területre esett. Széle ívesen fordul. Eredeti funkciója nem volt meghatározható, másodlagosan szemetesgödör lett.

4. árok, 1. szonda

A bontás rétegenként történt, amely a téglatörmelékes, sárgásbarna agyagos réteg szintjéről indult. Ez az anyag egy vályogfalú és kőalapozású épület falmaradványaként értelmezhető. A kőalapozás mindössze egy sor kőből állt, a fölötte és környezetében jelentkező agyagos és téglatörmelékes anyag a vályogfal maradványa. A réteg alatt habarcsos építési szint jelentkezett. Mivel az 1. objektum alatt is megfigyelhető volt a habarcsréteg, ezért ez a járósint nem az épülethez tartozik. Alatta átégett vöröses, faszenes, hamus réteg jelentkezett. Ebben a rétegben kora római leletanyag volt megfigyelhető. Előkerült egy bronztál is az 1. objektum mellett, kissé az alá benyúlva. A szonda É-i végében egy vízvezető csatornát találtunk. A csatorna betöltése laza, sötétszürke humuszos föld. Mivel a csatorna beásása átvágja az átégett réteget, későbbi annál, a habarcsos szinttel egykorú rétegtani helyzete alapján. A csatornában talált fibulához tartozó hagymafej alapján a késő római időszakban is működött.

A római faltól D-re a római kori épület terrazzo padlója került elő. A felszínét kétszer biztosan megújították, É-i szélénél felfutott a falra. A terrazzo felszínét átvágja a telken keresztirányba végigfutó újkori fal alapozása.

A szonda és a 4. árok értékelhető Ny-i metszetszála alapján három építési periódus mutatható ki a római időszakon belül: A természetes talajszint tartozik az első periódushoz. Ez valamilyen pusztulással ért véget az égésréteg alapján. A leletek alapján a kora római időszak ez, a pusztulás a markomann-kvád háborúhoz köthető. A habarcsos szint az előbbieken alapján 3. századi. Az hogy mihez tartozik, a kis szonda alapján nem volt meghatározható. A felszínén jelentkező vékony égésréteg szintje

tén pusztulásra utal. Ez leginkább a 260-as eseményekkel hozható összefüggésbe. Az efölötti planírréteg pedig a 4. századi építkezéseket megelőző tevékenység eredménye. Az épület és a terrazzo padló a késő római időszakhoz tartozik az előbbiek alapján. Ennek elpusztulásából származó anyag pedig a római kor végén – népvándorlás kor elején keletkezett.

Rétegrend

Az árkok metszeteiben a szokásosnak mondható városi rétegződés jelentkezett:

Az árkok alján egyértelműen római eredetű pusztulásréteg volt megfigyelhető, amelynek szintjét épphogy elérte a kutatás. (A római koron belüli rétegződést mindössze az 1. szondában lehetett megfigyelni. Ld. ott.) Arómai kori legfelső szinten sárgásbarna agyagos réteg volt megfigyelhető tégladarabokkal. A munkaterület Ny-i részén ez a réteg nem került a felszínre a természetes talajszint Ny-i (és D-i) irányú esése miatt. Az agyag és a téglák arra utalnak, hogy a helyszínen egy elpusztult római kori vályogfalú (vagy vegyes falazású) épület maradványai lehetnek. A római kori pusztulásréteg fölött vastag, kb. fél m vastag sötét-szürke, fekete humuszos-iszapos föld a népvándorlás kori feltöltődés réteg. Felszíne a középkori külső talajszint, amelyen kavicsos járószint maradvány volt megfigyelhető részlegesen. Ez a szint D-i és Ny-i irányban is lejtést mutat. A szürke réteg anyaga viszont kevert. Ez valószínűleg a középkori kertművelés eredménye, amely jelentősen megnövelte a humuszos réteg vastagságát. (Egy idő után viszont gazdasági udvar lett az előkerült gödrök alapján.) A középkori külső járószint felett szintén szürke, humuszos kevert földet lehetett megfigyelni, amely a hódoltság kor utáni tereprendezés és területhasználat eredménye. Ennek felszíne az újkori talajszint. Az efölötti laza habarcsos, téglás rétegek többszöri bontási-építési tevékenységre utalnak.

Értékelés

Az 1. szonda és az abban talált jelenségek alapján új adatokat kaptunk Pécs római kori topográfiájához: Úgy tűnik, hogy a római település kiterjedt erre a területre is. A legészakibb ismert régészeti nyom ez. A legfontosabb, hogy a késő római időszakból épített emlékekre találtunk. A terület a feltételezhető É-i városfal helyéhez nagyon közel esik. A talált épített emlékek alapján a terület még a városfalon belülre esett, amely egybevág az elméleti kiszerkesztéssel. A késő római kori É-i városfal (elvileg) pontosan a ma is álló lakóépület D-i falának vonalába esik. Valószínűleg nem véletlenül. Logikusnak tűnik azt feltételezni, hogy a lepusztult/visszabontott római városfalat már a középkorban is falalapul használták fel, s ez folytatódott az újkorban is. Hasonlóra van már példa Pécs területéről: A Rózsakertben talált cella trichora visszabontott falait felhasználták egy középkori lakóház építésénél.

Középkori viszonylatban kevesebb információval rendelkezünk. Épített örökség tárgykörébe tartozó emlék a földmunka során nem került elő. Az árkok metszetei és a felszínben jelentkező két gödör alapján vonhatunk le következtetéseket. A római pusztulásréteg feletti kb. 0,50 m vastag szürke réteg önmagában a népvándorlás kori feltöltődésből nem származhat. A réteg földjének kevert jellege is ezt erősíti meg. Egy utcafronton lévő épület mögötti kerttel és udvarral lehet számolni. A vastag humuszos réteg az előbbi, a talált két gödör és a kavicsos járószint az utóbbi nézetet támogatja. Lehet, hogy a telek hátsó része megosztott volt, vagy időben (is) változott a két funkció. Kérdéses, hogy a középkorban hol volt a telek D-i határa. Elviekben ház (utcafronton) – udvar – kert hármassal számolhatunk. A kert kiterjedése/helyzete kérdéses.

Az újkor időszakában a lakóépület mögé a kert/udvar területére kőalapozású (gazdasági) melléképületeket emeltek.

TÓTH ZSOLT

263. Pély, Belterület, Fő út (KÖH 97963)

(Heves megye) Ró

A község belterületének K-i felében, a Fő út mentén húzott vízvezetékárokban figyeltünk meg régészeti jelenségeket szakfelügyelet során. A szakfelügyeletet a Dobó István Vármúzeum munkatársa látta el, 2014. június 26. – július 10. között.

A lelőhely kiterjedését a teljes beépítettség miatt nem lehet megállapítani. A jelenségek a nagyjából É–D-i irányban futó utca K-i, majd D-i végében a Ny-i oldalában is megfigyelhetőek voltak, követték egy kiemelkedő, lapos dombhát vonulatát. Az objektumok kb. 350 m hosszan jelentkeznek a nyomvonalban.

A kb. 60 cm széles, kb. 110–130 cm mély árokban 49 objektumot regisztráltunk. Az objektumok fotózása, rajzolása és bemérése történt meg. Csupán néhány esetben bontottunk bele az objektumokba. Többségében gödör, vagy méhkas alakú tárolóverem került elő, de néhány esetben feltételezhetünk házat, vagy egyéb építményt is a metszet alapján. Csak kevés objektumból került elő leletanyag. A házi kerámia mellett korongolt szürke kerámiatöredékek, illetve az egyik objektumból meglepően sok *terra sigillata* utánszó került elő. A település a római korra tehető.

Munkatársak: Gulyás Bence és Szabó Dóra régészhallgatók.

FARKAS CSILLA

264. Pár, Kámvás-kúti-dűlő (KÖH 71969)

(Győr-Moson-Sopron megye) Ő, A?

A lelőhely Pértől kb. 3 km-re ÉNy-ra, a 81-es sz. főút É-i oldalán, egy nyílt területen helyezkedik el. A terület feltárása a Győri geotermikus projekt 1. kútúrása miatt vált szükségessé. A 2014. március 28. és április 2. között zajló próbafeltárás során a kútúrás körüli részen egy 20×20 m-es terület került lehumuszolásra, továbbá 4 párhuzamos, ÉK–DNy irányú kutatászondata került kiásásra. Ennek során 29 objektum került napvilágra, melyek szórványosan jelentkezték a feltárási területen. Az objektumok gödröknek, árkoknak, cölöphelyeknek és árokszerű gödröknek bizonyultak. Belőlük minimális és jellegtelen leletanyag került elő, mely a késő népvándorlás korra keltezhető.

A megelőző feltárás 2014. április 15–29. közt zajlott, területét képezi, valamint a nagyobb, É-i részre, a külső víztározó területére. Összesen 2184 m² került feltárássra, mely 74 objektumot eredményezett. Ebből 6 objektum a próbafeltárás során részben már feltárássra került (22., 23/24., 26., 27., 28. objektum). A betonlap területén kerültek feltárássra a 30–35. objektumok, míg a 36–97. objektumok a külső víztározó területén.

Az objektumokból minimális leletanyag került napvilágra, többnyire állatsont és kő formájában. Csupán a 23/24. árokból és a 28., nagyobb gödörből került elő kerámia, azok is többnyire jellegtelen, kézzel formált töredékek voltak, leszámítva két, karcolt vonaldisz-köteggel díszített töredéket a 28. gödörből. Ez alapján és a próbafeltárás során előkerült többi kerámiatöredék alapján a lelőhelyet a népvándorláskorra, azon belül feltehetőleg az avar korra lehet datálni. Említést érdemel